

LEIKUR-REYNSLA-ÞEKING

Áfallaáætlun Hörðuvalla

Verklag og gátlistar

Efnisyfirlit:

Áfallaáætlun Hörðuvalla.....	3
Börnin.....	5
Aðstandendur	8
Starfsfólk leikskólans og aðstandendur	8
Viðbragðsáætlun vegna slysa og áfalla í leikskólum Hafnarfjarðar	10
-Hlutverk Mennta- og Lýðheilsusviðs	10
Skilgreiningar á áföllum í leikskóla:	10
Atriði sem ber að fylgja í leikskólum Hafnarfjarðar	10

Áfallaáætlun Hörðuvalla

Athugið

- Taka þarf tillit til aðstæðna hverju sinni þegar skipuleggja þarf áfallahjálp.
- Mikilvægt er að öll viðbrögð og áætlanir séu settar fram af yfirvegum og nærgætni.

Viðbragðsteymi

Viðbragðsteymi skal vinna samkvæmt áfallaáætlun leikskólans. Viðbragðsteymi skipa leikskólastjóri, aðstoðarleikskólastjóri og einn deildarstjóri. Að auki situr í teyminu deildarstjóri þeirrar deildar er mál varðar hverju sinni.

Viðbragðsteymi Hörðuvalla skipa: Sigprúður Sigurbórsdóttir leikskólastjóri, Jóna Elín Pétursdóttir aðstoðarleikskólastjóri og Guðrún Mjöll Róbertsdóttir deildarstjóri.

Hlutverk viðbragðsteymis

Viðbragðsteymi skal vinna samkvæmt áfallaáætlun/viðbragðsáætlun leikskólans.

Viðbragðsteymi skal sjá til þess að allt starfsfólk fái kynningu á því hvernig bregðast skuli við áföllum.

Viðbragðsteymi skal sjá til þess að starfsfólk fái stuðning og hjálpu.

Skilgreiningar á áföllum í leikskóla:

Ef barn eða starfsmaður í leikskólanum verða fyrir alvarlegu áfalli vegna.

- Dauðsfalla
- Slysa
- Alvarlegra veikinda
- Annað, sem að mati viðbragðsteymis getur valdið áfalli hjá barni/starfsfólki í leikskólanum.

Áfallaáætlun/viðbragðsáætlun

Viðbragðsteymi heldur fundi strax að hausti og fer yfir hvort breyting hafi orðið á aðstæðum barna eða starfsfólks vegna alvarlegra slysa, veikinda, dauðsfalla eða annarra áfalla.

Viðbragðsteymi hittist reglulega einu sinni í mánuði á stuttum fundum.

Viðbragðsteymi heldur fundi með tengiliðum Félagsþjónustu og Skóla- og frístundasviði Hafnarfjarðar eins og þurfa þykir en stefnt skal að því að hafa að minnstakosti einn fund að hausti og annan að vori.

Viðbragðsteymi skal ræða áföll sem upp koma og taka ákvörðun um hvort eða til hvaða aðgerða skal gripið.

Ef vart verður við miklar breytingar á hegðun barns getur deildarstjóri óskað eftir fundi með viðbragðsteymi sem fyrst.

Viðbragðsteymið hefur eftirlit með því að reglulega sé farið yfir símanúmer starfsmanna, barna og foreldra og sjá til þess að þær upplýsingar séu aðgegnilegar á deildum svo hægt sé að grípa til þeirra með skjótum fyrirvara.

Viðbragðsteymi skráir í fundargerðarbók efni fundar og hvaða ákvarðanir eru teknar í kjölfarið.

Ef alvarlegt slys eða áfall á sér stað í sumarleyfi getur verið nauðsynlegt að kalla viðbragðsteymi saman og huga að viðbrögðum.

Börnin

Fyrstu viðbrögð vegna alvarlegs slyss eða bráðra veikinda á barni í leikskóla:

- Hringt í 112.
- Leikskólastjóri (eða staðgengill) tilkynnir foreldrum um slysið/veikindin.
- Deildarstjóri (eða staðgengill) fer með barni í sjúkrabíl.
- Taka með allar persónulegar upplýsingar um barnið.
- Leikskólastjóri (eða staðgengill) aflar sér upplýsinga um atburðinn og lætur fræðslustjóra (eða staðgengil) vita um slysið/veikindin.
- Leikskólastjóri boðar fund með viðbragðsteymi sem skiptir með sér verkum um áframhaldandi vinnu málsins.
- Ef barnið er úrskurðað látið hefur leikskólastjóri (eða staðgengill) samráð við prest varðandi næstu skref.
- Ef fjölmiðlar sækjast eftir upplýsingum er það eingöngu fræðslustjóri (eða staðgengill) sem gefur upplýsingar um málið.

Sjúkrabíll kallaður til:

- Hafa samband við neyðarlínuna 112
- Kalla til skólastjórnnendur
- Tekið á móti sjúkrabíl

Það sem gera þarf í leikskólanum í kjölfarið á alvarlegu slysi/veikindum:

- Viðbragðsteymi fundar og ákveður í samráði við viðkomandi deildarstjóra hvernig bregðast skuli við.
- Starfsfólki leikskólans er tilkynnt um slysið/veikindin. Foreldrar á viðkomandi deild fá upplýsingar, í samráði við viðkomandi fjölskyldu, um atburðinn með símhringingu.
- Börnunum sagt frá hver hafi slasast/veikst og hvar viðkomandi barn sé.
- Athuga skal hvort heimsóknir til barnsins séu mögulegar eða heppilegar.
- Sýna atburðinum virðingu án þess að velta sér upp úr honum, m.a. getur deildin sent kveðju.

Alvarleg slys sem verða utan skólatíma fá sömu meðferð hjá viðbragðsteymi leikskólans.

Næstu dagar:

- Deildarstjóri, ásamt viðbragðsteymi sér til þess að upplýsingar um líðan barnsins berist til leikskólans.
- Deildarstjóri upplýsir samstarfsfélaga.
- Athuga skal hvort heimsóknir séu mögulegar eða heppilegar.
- Sýna atburðinum virðingu án þess að velta sér upp úr honum, m.a. getur deildin sent kveðju.

Þegar barnið kemur aftur í skólann:

- Undirbúa þarf alla á deildinni undir hvernig taka skuli á móti barninu þegar það kemur aftur í leikskólann, en það getur auðveldað því endurkomuna.
- Hópstjóri veitir viðkomandi barni sérstaka athygli næstu vikur.

Fyrstu viðbrögð vegna alvarlegra veikinda leikskólabarns:

- Leikskólastjóri (eða staðgengill hans) aflar sér upplýsinga um veikindin.
- Leikskólastjóri hefur samráð við foreldra hvað gera skuli innan leikskólans.
- Viðbragðsteymi heldur fund ásamt deildarstjóra barnsins þar sem upplýst er um veikindin. Á fundinum er metið hverjir eigi að fá upplýsingar um málið og um frekari vinnslu þess.
- Leikskólastjóri (eða staðgengill hans) lætur fræðslustjóra (eða staðgengil hans) vita um slysið/veikindin.
- Ef fjölmiðlar sækjast eftir upplýsingum er það eingöngu fræðslustjóri (eða staðgengill hans) sem gefur upplýsingar um málið.

Andlát barns:

Bera skal allar aðgerðir leikskólans undir viðkomandi forráðamenn til samþykkis og hafa þá með í ráðum frá upphafi.

- Gæta skal þess að náin skyldmenni hins látna sem eru við nám eða störf við leikskólann fái fregnina sérstaklega.
- Leikskólastjóri kallar saman viðbragðsteymi sem tilkynnir starfsfólki leikskólans dauðsfallið með símhringingu eða á stuttum fundum á vinnutíma.
- Leikskólastjóri og viðbragðsteymi kalla út sóknarprest til samráðs og bænarfundar.
- Viðbragðsteymi hringir í þá foreldra sem málið varðar beint og tilkynnir andlátið og boðar þá jafnframt í bænarstund með sóknarpresti í leikskólanum. Prestur segir börnunum frá andlátinu. Hlúð er að börnunum á deildinni eins og hægt er með aðstoð foreldra og starfsfólks.
- Haft verður fullt samráð við viðkomandi fjölskyldu . Fullt tillit verði tekið til
- trúarbragða viðkomandi fjölskyldu.
- Hringt verður jafnframt í alla aðra foreldra í leikskólanum af deildarstjórum viðkomandi deilda.

- Leikskólinn dregur fána í hálfra stöng þegar búíð er að tilkynna starfsfólki, foreldrum og börnum andlátíð.

Vinna á viðkomandi deild sama dag:

- Æskilegt er að deildarstjóri sé á deildinni það sem eftir er skóladays.
- Hafa logandi kerti á deildinni.
- Börnum gefið tækifæri til að ræða um atburðinn (lífið og dauðann).
- Sóknarprestur og skólastjórnendur og /eða skólasálfræðingur aðstoða ef þörf er á.
- Mikilvægt er að viðbragðsteymi leikskólans athugi hvaða börn voru ekki í leikskólanum þennan dag svo hægt sé að senda skilaboð til forráðamanna þeirra.

Í lok dagsins skal fundað með viðbragðsteymi ásamt deildarstjóra, þar sem farið er yfir stöðuna og áætlanir gerðar um áframhaldandi vinnu.

Fulltrúar leikskólans fara í heimsókn til aðstandenda viðkomandi barns með samúðarkveðju næstu daga á eftir.

Vinna á viðkomandi deild næstu daga:

- Kveikt á kerti og látið loga fram yfir jarðarför.
- Deildin útbýr samúðarkveðju og/eða skrifar minningargrein. Einnig geta börnin teiknað myndir, skrifað bréf, ljóð eða sögur.
- Eigur barnsins eru fjarlægðar smátt og smátt af deildinni, fatahólfið tæmt og allt sett í kassa merktum barninu.
- Börnunum greint frá hvað gerist næstu daga þ. e. kistulagning og jarðarför. Gott er að fá aðstoð sóknarprests eða sálfræðings. Ræða við börnin í litlum hópum.
- Börnunum leyft að tjá tilfinningar sínar og koma með eigin reynslusögur.

Sorginni er gefinn tími.

Háttbundin hrynjandi skólastarfsins sefar ótta og kvíða.

- Mikilvægt er að hópstjóri og annað starfsfólk fái stuðning og hjálp.
- Leikskólastjóri og/eða viðbragðsteymi geta óskað eftir aðstoð frá fagfólki Skóla- og frístundasviðs eða sóknarpresti, allt eftir því sem hentar hverju sinni.
- Skólastjórnendur, starfsfólk viðkomandi deildar og þeir sem tengst hafa barninu sérstaklega verða við jarðarförina.

Aðstandendur

Alvarleg veikindi eða slys aðstandenda barna:

- Skólastjórnendur eða deildarstjóri fá staðfestingu á veikindum/slysi hjá forráðamanni barns.
- Upplýsingum komið til starfsmanna deildarinnar sem fyrst auk annarra sem málið varðar.
- Viðbragðsteymi fundar um málið og ákveður í samráði við forráðamenn hvernig unnið skuli að málinu.
- Aðilar úr viðbragðsteymi aðstoða deildarstjóra við að undirbúa deildina að taka á móti barninu, ef barnið hefur verið frá leikskóla í einhvern tíma. Það auðveldar barninu endurkomuna.

Andlát foreldra/systkina barna:

- Leikskólastjóri aflar staðfesta upplýsinga um atburðinn.
- Deildarstjóra barnsins tilkynnt um dauðsfallið.
- Viðbragðsteymi kallað saman þar sem ákveðin eru fyrstu viðbrögð starfsfólks leikskólans.

Ath! Bera skal allar aðgerðir leikskólans undir forráðamenn barnsins til samþykkis og mikilvægt er að hafa þá með í ráðum frá upphafi.

- Viðbragðsteymi leikskólans tilkynnir starfsfólki um atburðinn.
- Viðbragðsteymi hringir í þá foreldra sem málið varðar beint og tilkynnir andlátíð. Í kjölfarið er talað við börnin í litlum hópum.
- Deildarstjóri stjórnar áframhaldandi vinnu á deildinni og getur hann hvenær sem er leitað aðstoðar annarra í viðbragðsteyminu.

Starfsfólk leikskólans og aðstandendur

Alvarleg veikindi eða slys starfsmanns leikskólans:

Leikskólastjóri/ viðbragðsteymi ákveður í samráði við viðkomandi starfsmann hvernig tilkynna skuli veikindin/slysið.

Fyrstu viðbrögð vegna alvarlegs slyss eða veikinda á starfsmanni leikskólans:

- Leikskólastjóri eða staðgengill hans aflar sér upplýsinga um málið.
- Viðbragðsteymi leikskólans er kallað saman og ákveður hvernig farið er með málið innan leikskólans.
- Leikskólastjóri tilkynnir fræðslustjóra, eða staðgengil hans, um atburðinn.

Ef fjölmiðlar sækjast eftir upplýsingum er það eingöngu fræðslustjóri eða staðgengill hans sem gefa upplýsingar um málið.

Fyrstu viðbrögð vegna andláts starfsmanns leikskólans:

- Leikskólastjóri eða staðgengill hans aflar sér upplýsinga um andlátið.
- Leikskólastjóri eða staðgengill tilkynnir fræðslustjóra eða staðgengli um andlátið.
- Viðbragðsteymi leikskólans kallað saman og tekin ákvörðun um frekari vinnslu málsins.

Ef fjölmiðlar sækjast eftir upplýsingum er það eingöngu fræðslustjóri eða staðgengill hans sem gefa upplýsingar um málið.

Verkefni viðbragðsteymis við andlát starfsmanns skólans:

- Leikskólastjóri leitar upplýsinga um andlátið.
- Viðbragðsteymi kallað saman og tekur ákvörðun um næstu skref.
- Viðbragðsteymi upplýsir allt starfsfólk um andlátið.
- Viðbragðsteymi leikskólans sér um að tilkynna þeim sem fjarri eru.
- Samverustund með öllu starfsfólki og sóknarpresti eins fljótt og unnt er.
- Gæta þarf þess að nán skyldmenni hins látna, sem eru við nám eða störf við leikskólann fái fregnina í einrúmi.
- Viðbragðsteymi sér um að tilkynna andlátið til foreldra viðkomandi deildar.
- Viðbragðsteymi sér um að setja upp dánartilkynningu á áberandi staði í húsinu.
- Viðbragðsteymi ákveður hvernig tilkynna eigi börnunum um andlátið.
- Flaggað í hálfu stöng.
- Viðbragðsteymi veitir viðkomandi deild stuðning og vinnur með henni næstu daga.
- Leikskólastjóri og samstarfsfélagar fara heim til nánustu aðstandenda starfsmanns.
- Leikskólastjóri ásamt nánustu samstarfsfélögum (jafnvel allur starfmannahópurinn) eru viðstaddir útförina.
- Leikskólinn sendir samúðarkveðju til nánustu aðstandenda.

Andlát maka/barns starfsmanns:

- Leikskólastjóri leitar staðfesta upplýsinga um andlátið.
- Viðbragðsteymi upplýsir allt starfsfólk skólans um andlátið.
- Viðbragðsteymi sér um að tilkynna þeim sem fjarri eru.
- Gæta þarf þess að nán skyldmenni hins látna, sem eru við nám eða störf við skólann, fái fregnina í einrúmi.
- Viðbragðsteymi sér um að tilkynna andlátið til foreldra viðkomandi deildar.
- Deildarstjóri ásamt samstarfsfélögum ræða við börnin í minni hópum.
- Flaggað í hálfu stöng.
- Leikskólastjóri ásamt samstarfsfélögum fer heim til viðkomandi starfsmanns.
- Leikskólastjóri ásamt samstarfsfélögum eru viðstaddir útförina.

- Leikskólinn sendir samúðarkveðju til viðkomandi starfsmanns og fjölskyldu hans.

Viðbragðsáætlun vegna slysa og áfalla í leikskólum Hafnarfjarðar

-Hlutverk Mennta- og lýðheilsusviðs

Hlutverk Mennta- og lýðheilsusviðs er m.a. að vera skólum bæjarins til ráðgjafar og stuðnings í störfum sínum. Þegar áföll verða í skólum veita starfsmenn **Mennta- og frístundasviðs** leikskólastjórum og öðru starfsfólki stuðning og ráðgjöf. Sá stuðningur fer eftir eðli hvers máls og óskum leikskólastjóra hverju sinni.

Tilkynna skal um áfall til fræðslustjóra og/eða hans staðgengils, sem ákveður í samvinnu við leikskólastjóra hver aðkoma starfsmanna Mennta- og lýðheilsusviðs verður að málinu.

Skilgreiningar á áföllum í leikskóla:

Ef barn eða starfsmaður í leikskólanum verða fyrir alvarlegu áfalli vegna;

- Dauðsfalla
- Slysa
- Alvarlegra veikinda
- Annað, sem að mati viðbragðsteymis getur valdið áfalli í leikskólanum.

Atriði sem ber að fylgja í leikskólum Hafnarfjarðar

- Í öllum leikskólum Hafnarfjarðar skal vera virk viðbragðsáætlun.
- Í viðbragðsteymi leikskólans sitja þrjú til fjórir (fer eftir stærð skóla) starfsmenn ásamt leikskólastjóra sem er ábyrgur fyrir starfi teymisins.
- Viðbragðsteymi leikskólans skal halda fund í upphafi hvers skólaárs og skipta með sér verkum við forvinnu og forvörn.
- Viðbragðsteymi sér um að viðbragðsáætlun skólans sé aðgengileg fyrir alla starfsmenn.
- Kynna skal á fyrsta starfmannafundi haustsins viðbragðsáætluna fyrir öllum starfsmönnum leikskólans.
- Í viðbragðsáætlun skulu koma fram upplýsingar um hvað skal gera þegar áfall eða missir verður.
- Leikskólastjóri kallar viðbragðsteymi saman um leið og vitneskja verður um áfall í leikskólanum sem tengist börnum, starfsfólki, aðstandendum eða starfsemi skólans á einhvern hátt.
- Komi upp atburður sem ætla mætti að fjölmiðlar sækist eftir upplýsingum um er það eingöngu fræðslustjóri (eða staðgengill hans) sem gefur upplýsingar um málið.
- Við slysa eða áföll ber að fylgja viðbragðsáætlun leikskólans, sem er þannig uppsett að hægt er að nýta hana sem gátlista.